

Jaarverslag

2019

Inhoud

Voorwoord	4
Missie & Ambitie	6
Publieksbereik	8
2019 in cijfers	10
Tentoonstellingen & Activiteiten	14
Toelichting programma	16
Collectiebeleid en -beheer	23
Educatie & Participatie	24
Marketing & Communicatie	28
Publiekszaken & Commercie	31
Samenwerken	32
Relatiebeheer & Fondsenwerving	34
Personeel & Organisatie	36
Governance & Compliance	39
Gebouwen & Voorzieningen	40
Verslag Raad van Toezicht	41
Collectieverwerving & Aankopen	42
Financieel verslag	49
Bijlagen	
Toelichting op de balans	
en staat van baten en lasten	52
Jaarkalender 2019	54
Organigram	64
Colofon	66

Voorwoord

Voor het museum was 2019 een leerzaam en succesvol jaar, waarin we de gestelde doelen ruimschoots hebben gerealiseerd. Het museum beschikt inmiddels over een stevig draagvlak, een groeiende groep van loyale bezoekers en een gemotiveerde organisatie met een gedeelde visie en ambitie. De positieve ontwikkeling werd bevestigd door de evaluatie die we conform de afspraken met de gemeente lieten maken. De gevoerde gesprekken leveren aanmoedigen op om op deze weg door te gaan, een autonome koers te blijven volgen en te streven naar – nog – meer spraakmakende tentoonstellingen, liefst waarvoor mensen in de rij moeten staan.

De wisseltentoonstellingen *Van vroeg tot laat – De voorstellingen van Teun Hocks, Raketstart – Nieuwe beeldende kunst uit Breda* en *De heks van Dongen – Een schildersdorp in de 19e eeuw* in combinatie met *Dongen Revisited – Een eigentijdse terugblik* versterkten onze positie in stad en regio, en binnen het museale veld. Bezoekers, kunstenaars en media waren positief over het aanbod. De tentoonstellingen over Hocks en Dongen waren aantrekkelijk voor een breed publiek. *Raketstart – Nieuwe beeldende kunst uit Breda* werd met name gewaardeerd door bezoekers die geïnteresseerd zijn in eigentijdse beeldende kunst.

In januari hebben we ook de vaste tentoonstelling *De Collectie – 450 jaar kunst en geschiedenis* verbeterd. Er zijn nieuwe objecten toegevoegd, enkele schilderijen zijn gerestaureerd en alle teksten zijn herschreven. De zalen zijn niet langer afgeschermd voor daglicht; op een drietal gekleurde wanden zijn achtereenvolgens het opnieuw ingelijste Retabel van Niervaert en selecties van portretten uit de 19e en 20ste eeuw te zien.

Aansluitend bij *De Collectie* toonden we twee edities van *CollectieLab*. De eerste draaide om de indrukwekkende Barbarakathedraal van Pierre Cuypers die in eind jaren 60 van de vorige eeuw werd gesloopt. Dit verhaal kwam tot leven door middel van sculpturen, ontwerptekeningen, bouwfragmenten en foto's, en via de tekeningen en schilderijen van Clemens Merkelbach van Enkhuizen. Hij woonde als kind aan de Prinsenkade, tegenover de kathedraal waarmee hij als misdienaar verbonden was. In vervolg op deze tentoonstelling heeft Merkelbach besloten om een ruime keuze uit zijn Bredase tekeningen en schilderijen aan het museum te schenken. Een keuze daarvan werd, begeleid door een publicatie, gepresenteerd in de tweede editie van *CollectieLab: Clemens Merkelbach van Enkhuizen – Verstillend en verandering*.

De programmering van projectruimte NEXT, het educatieprogramma en de Open Dagen droegen bij aan de inbedding van het museum in de stad. Door samen te werken met uiteenlopende partners, het uitbouwen van de uitstekende relatie met stedelijke instellingen voor PO, VO en VSO, en het gratis openstellen van het museum weten steeds meer inwoners van de stad de weg naar de Boschstraat te vinden.

We besteedden dit jaar veel aandacht aan de organisatie van het museum. Onder begeleiding van adviseurs werkten we op verschillende niveaus aan het verbeteren van de structuur en de cultuur van de organisatie. De slagkracht en de motivatie van het team zijn daardoor merkbaar toegenomen. Daarnaast investeerden we in de professionalisering met betrekking tot sponsoring en fondsenwerving. We verwachten daarvan in 2020 de eerste resultaten te kunnen realiseren.

Er werd een grote stap gemaakt in de voorbereiding van de tentoonstellingsplanning voor de middellange termijn. Voor de periode tot en met 2023 werden de belangrijkste projecten gedefinieerd, contacten met deelnemende kunstenaars gelegd en een begin gemaakt met onderzoek en conceptontwikkeling. Door het verruimen van de planningscyclus kunnen we de komende jaren aanzienlijke vooruitgang boeken op het gebied van inhoud, publieksbemiddeling, marketing en financiering.

In het kader van de uitvoering van het nieuwe collectieplan werd een pilotproject gedefinieerd dat een beter beeld geeft van de conditie en de registratiegraad van een representatief gedeelte van de collectie. Het museum heeft het initiatief genomen om door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) een visie te laten ontwikkelen op de kwaliteit en samenhang van de collecties en verzamelingen in de regio Breda. Op basis daarvan heeft de RCE een vernieuwende methodiek ontwikkeld om met collecties om te gaan. Onder de titel 'Erfgoedprikken' wordt deze werkwijze nu onder de aandacht gebracht van andere steden en regio's.

Wij danken alle samenwerkingspartners, betrokkenen, deelnemers en bezoekers voor hun inzet, enthousiasme, positieve en soms ook kritische commentaar. We gaan het komend jaar met veel vertrouwen verder op de ingeslagen weg.

Dingeman Kuilman
algemeen directeur Stedelijk Museum Breda

Marilyn Jongenelen
zakelijk directeur Stedelijk Museum Breda

Missie & Ambitie

Missie

Stedelijk Museum Breda richt zich op cultureel erfgoed en beeldende kunst, met een accent op digitale cultuur. We zijn ervan overtuigd dat Breda veel meer te bieden heeft dan het de afgelopen jaren heeft laten zien. Veel meer ook dan de mensen uit de stad, omgeving, en uit de rest van Nederland en Vlaanderen weten.

De kern van de cultuurhistorische collectie behoort tot de rijkste Nederlandse stadscollecties. Na een periode van ombouwen hebben we de vaste collectie opnieuw gepresenteerd, tijdens de Cultuurnacht op 26 januari. Deze heropening, die druk werd bezocht en enthousiast ontvangen, illustreert eens te meer dat de collectie van Stedelijk Museum Breda er één is van toegevoegde waarde die door velen wordt omarmd.

We kiezen er nadrukkelijk voor om een stedelijk museum te zijn: een museum van en voor de stad. We willen museumbezoekers bereiken en ook mensen die niet vertrouwd zijn met musea. Als stadsmuseum dragen we bij aan de open identiteit van Breda, door inzicht te geven in geschiedenis en actualiteit, en vooruit te blikken naar de toekomst.

Een passend voorbeeld hiervan is de tentoonstelling *Zij/Hij* in NEXT, die tijdens de maand van de geschiedenis werd gepresenteerd in samenwerking met De Nieuwe Veste en Stadsarchief Breda. In tijden van #MeToo en #HeForShe keken we tijdens deze maand terug naar hoe gender-verschillen historisch gevormd zijn.

Raketstart – Nieuwe beeldende kunst uit Breda

Ambitie en doelen

(Ondernemingsplan 2017-2020)

We maken ontwikkelingen in beeldende kunst en digitale cultuur zichtbaar, verbinden de stedelijke binnenwereld met de (inter)nationale buitenwereld en hanteren verschillende sociale en culturele perspectieven. We geloven dat het museum mensen met andere ogen kan leren kijken, zodat ze de wereld beter begrijpen en er meer van genieten.

Zij/Hij in Next

Stedelijk Museum Breda wil uitgroeien tot een spraakmakend, jong stadsmuseum. We willen aantrekkelijk zijn voor zowel museumbezoekers als ook toegankelijk zijn voor mensen die niet met musea vertrouwd zijn. Als basisvoorziening voor cultureel erfgoed en beeldende kunst willen we binnen de culturele infrastructuur van Breda de volgende functies vervullen:

- Ambassadeur van cultureel erfgoed en beeldende kunst van de stad
- Podium voor tentoonstellingen, activiteiten, en evenementen
- Leeromgeving voor het onderwijs (primair, voortgezet, MBO en HBO)
- Podium en opdrachtgever voor (jonge) kunstenaars en creatieve professionals, bijdrage aan talentontwikkeling
- Aanjager van culturele ontwikkeling en projecten elders in de stad
- Partner en adviseur van culturele partijen, initiatieven en projecten

De doelstelling van Stedelijk Museum Breda is om jaarlijks ten minste 62.500 bezoekers te trekken. We bereiken dit door de komende jaren het publieksbereik in stappen op te bouwen. De doelstelling voor 2019 was om 50.000 bezoekers te trekken en dat is ruimschoots gehaald.

De ontwikkeling van het publieksbereik en publiekstevredenheid toont een stijgende lijn. In het ondernemingsplan hebben we op basis van benchmarks en analyses een goed inzicht in wat een realistisch publieksbereik is voor een museum met de maat, schaal, locatie en een vergelijkbaar beschikbaar budget als Stedelijk Museum Breda. We bouwen het publieksbereik in stappen op. De doelstelling voor 2019 is ruimschoots gehaald met 52.000 bezoekers.

Publieksbereik

De drukste maand beleefde Stedelijk Museum Breda in November tijdens de tentoonstellingsperiode van *De heks van Dongen*. Uit kwalitatief publieksonderzoek van bureau Totta (Amsterdam) in het museum bleek dat dit tevens de best beoordeelde tentoonstelling was met een Net Promoter Score van +12. Bij degenen die speciaal op deze tentoonstelling waren afgekomen was de NPS zelfs +17.

‘Leerzaam’, ‘authentiek’ en ‘indrukwekkend’ waren de meest genoemde kwalificaties voor tentoonstellingen in het museum in de tweede helft van 2019. De belangrijkste aanleidingen om het museum te bezoeken waren de museumkaart, een aanbeveling van anderen, de website en de social media van het museum.

Open Dag 2019

Bezoekers

We maken onderscheid in betalende en niet betalende bezoekers, omdat we ook doelgroepen willen bereiken die minder vertrouwd zijn met het museum. Om de toegankelijkheid van het museum te vergroten maken we onderscheid in een gratis toegankelijke zone, waaronder NEXT valt, en een betaalde zone. Ook bereiken we publiek op andere locaties dan het eigen museumgebouw, via onze samenwerkingsprojecten met partners, en via de online en offline-communicatie. Tijdens de *Cultuurnacht* en de twee *Open Dagen* kwam vooral nieuw publiek naar het museum.

“Veel Informatie over de geschiedenis van Breda. Jonge kunstenaars exposeren hun werk in dit museum. Een dagje bezoek waard.”
(Eka Tanjung, bezoeker)

“In dit museum wordt je geheid geprikkeld middels allerlei objecten of ideeën, het is erg hedendaags. Ook zijn er bijeenkomsten waarbij kunstenaars en geïnteresseerd publiek met elkaar in gesprek kunnen gaan of in stilte kunnen samen zijn.”
(Daan Thijssen, bezoeker)

“Mooi museum met mooie tentoonstellingen en duidelijke informatie over de objecten en schilderijen. Rolstoelvriendelijk.”
(Jakob Muis, bezoeker)

2019 in cijfers

In het overzicht hierna zijn de behaalde bezoekersaantallen in 2019 weergegeven.

Bezoekers	2019 Aantal	2018 Aantal
<i>Hoofdlocatie</i>		
Betalende bezoekers	38.865	30.584
Overige bezoekers	6.954	4.317
Evenementen LANZAS	705	1.322
NEXT programma	4.957	6.206
Subtotaal	51.481	42.429
<i>Overige locaties Breda</i>		
Luchtdoop (Stadsgalerij)	300	
Wij de Kunstenaars van Breda! – deel IV (Princenhaags Museum)	260	
Tent. Peter Kantelberg		1.500
Subtotaal	560	1.500
Totaal bezoekers	52.041	43.929

Naar type bezoekers hoofdlocatie	2019 Aantal	2018 Aantal
Bezoekers volwassenen	41.069	29.900
Scholieren en studenten	3.371	3.746
Kinderen t/m 12 jaar	1.379	1.255
Evenementen LANZAS	705	1.322
Programma NEXT	4.957	6.206
Totaal	51.481	42.429

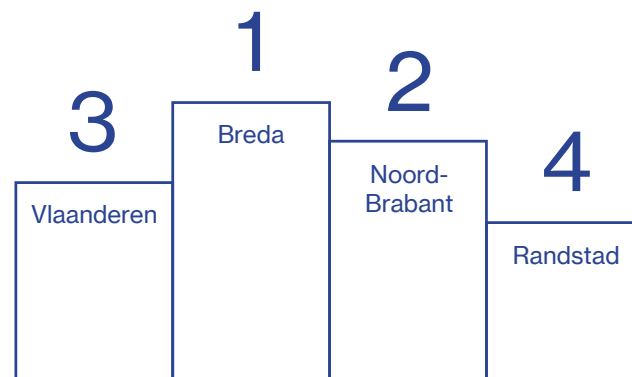
Opmerking:

De bezoekersaantallen voor het programma in NEXT zijn gebaseerd op tellingen bij de specifieke events, te weten 705, met een raming van de bezoekers voor de gemiddelde doorloop gedurende het jaar. De tentoonstellingen op overige locaties in Breda: dit betreft ramingen op basis van de locatie zelf.

2019 in cijfers

Bezoekers in het museum

Geografische spreiding museumbezoekers die aan de kassa een kaartje kochten en hun postcode bekend wilden maken:

Online sessies

149.810

Nieuwe gebruikers

106.219

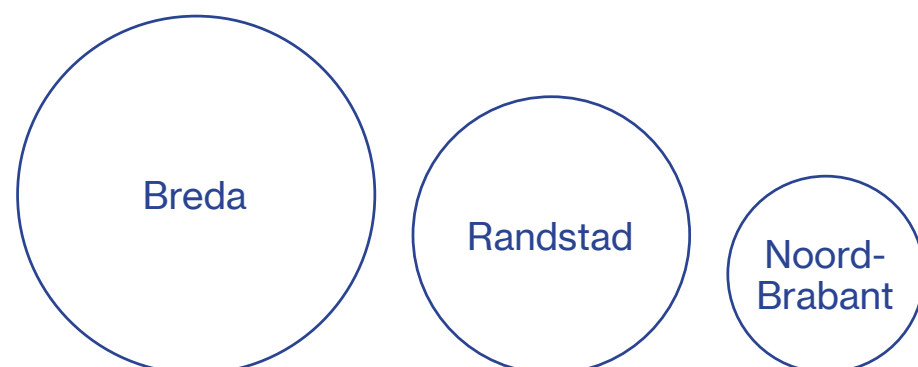
Paginaweergaven

426.437

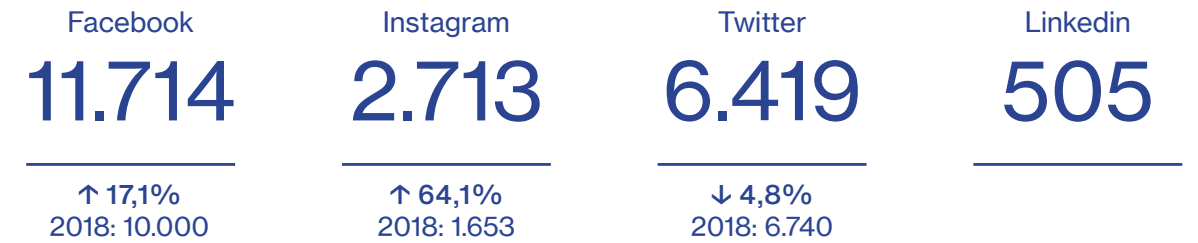
Bezoekers website

Afgelopen jaar kreeg de website 149.810 online bezoeken. Dit is een stijging van maar liefst 46% t.o.v. 2018. In de maanden januari, oktober en december werd de website het drukst bezocht. Ook het aantal website-bezoekers vanuit advertenties nam met 22% toe, hetzelfde zien we ook terug in het aantal bezoekers dat via social media doorklikt naar de website (stijging van 33% in 2019 t.o.v. 2018.) De Google Grants advertenties waren verantwoordelijk voor zo'n 14% van het online verkeer op de website van Stedelijk Museum Breda. Bron: INTK.

Geografische spreiding van website-bezoeken

Bezoekers social-media in 2019 aantal volgers

Best scorende bericht Instagram in 2019:

Media-bereik

Zowel lokale, regionaal en landelijke media besteedden ruime aandacht aan Stedelijk Museum Breda en zijn tentoonstellingen en activiteiten. Trouw, AD, NRC, Volkskrant, BN De Stem, verschillende vaktijdschriften en 'special interest' bladen. De mediawaarde werd doorgerekend door de Media Info Group en bedroeg over heel 2019 in totaal € 991.424,-, waarvan aan fysieke media € 352.000,- en online media € 492.000,-. Het publieksbereik via online-kanalen zoals de website en sociale media nam flink toe, met name voor de eigen website en het Instagram account van het museum.

Mediawaarde zoals doorgerekend door de Media Info Group:

Totale berichtgeving in print:

Tentoonstellingen & Activiteiten

In 2019 zijn 20 tentoonstellingen gerealiseerd, waarvan 6 grote en 14 kleinere tentoonstellingen.

De tentoonstellingen in de museumzalen waren:

1. **De Collectie – 450 jaar kunst en geschiedenis**, de vernieuwde permanente presentatie, opende 26 januari 2019.
2. **CollectieLab: De verdwenen kathedraal van Cuypers**, van 20 oktober 2018 tot en met 21 juli 2019. Onderdeel daarvan was ook de presentatie in de Pasbaangalerie Het Nassaumonument van Pierre Cuypers.
3. **CollectieLab: Clemens Merkelbach van Enkhuizen - Verstillings en verandering**, van 3 augustus 2019 tot en met 23 februari 2020. Bij de tentoonstelling werd een randprogramma georganiseerd en is een publicatie uitgebracht.
4. **Van vroeg tot laat – De voorstellingen van Teun Hocks**, van 16 februari 2019 tot en met 10 juni 2019. Bij de tentoonstelling werd een randprogramma georganiseerd en verscheen een publicatie in samenwerking met galerie Torch.
5. **Raketstart – Nieuwe beeldende kunst uit Breda**, van 22 juni 2019 tot en met 29 september 2019. Bij de tentoonstelling werd een randprogramma georganiseerd en verscheen een catalogus.
6. **Project Binnenruimte # 1 Margot Zweers – Things Seemed to Be Square**, van 9 maart 2019 tot en met 8 december 2019. Bij de tentoonstelling verscheen een publicatie.
7. **Luchtdoop - Raketstart Extended**, van 24 augustus tot en met 29 september 2019, locatie Stadsgalerij Breda.
8. **De heks van Dongen – Een kunstenaarsdorp in de 19e eeuw**, van 12 oktober 2019 tot en met 26 januari 2020. In samenwerking met het Vincent van GoghHuis, waar een

parallelprogramma werd gepresenteerd. Bij de tentoonstelling werd een randprogramma gerealiseerd en verscheen een publicatie.

9. **Dongen Revisited – Een actuele terugblik**, van 12 oktober 2019 tot en met 26 januari 2020. In samenwerking met het Vincent van GoghHuis, waar een parallelprogramma werd gepresenteerd. Bij de tentoonstelling werd een randprogramma gerealiseerd en verscheen een publicatie.
10. **Project Beeldplaats #1, Niels Lous – Denkbeelden**, van 7 december 2019 tot en met 31 mei 2020. Bij de tentoonstelling verscheen een publicatie.

Programma NEXT:

1. **Ik &:** tentoonstelling met werk van leerlingen uit het voortgezet speciaal onderwijs in samenwerking met Nieuwe Veste en de instellingen van het voortgezet speciaal onderwijs in Breda, van 18 januari tot en met 3 maart 2019.
2. **Wij de kunstenaars van Breda! – deel III**, van 9 maart tot en met 14 april 2019. Gastcurator Jordy Koevoets selecteerde pas afgestudeerde beeldend kunstenaar Sabine de Graaf, die een unieke totaal installatie realiseerde in NEXT.
3. **Bevochten Baronie**, in samenwerking met het netwerk van Baroniemusea, van 18 april tot en met 2 juni 2019, met randprogramma. Onderdeel daarvan was *De Vlucht*, een tentoonstelling in het auditorium in samenwerking met het Generaal Maczek Museum, met randprogramma.

4. **Past, Present, Future**, tentoonstelling van eindexamenwerk van leerlingen uit het voortgezet onderwijs, in samenwerking met Nieuwe Veste en de voortgezet onderwijsinstellingen in Breda, van 12 juni tot en met 14 juli 2017.
5. **Summerschool**, workshops voor kinderen onder begeleiding van kunstenaars uit *Raketstart – Nieuwe beeldende kunst uit Breda*, van 24 juli tot en met 16 augustus.
6. **Wij, de kunstenaars van Breda! – deel IV – Niets absoluut**, van 24 augustus tot en met 22 september 2019, locatie Princenhage Museum. Op uitnodiging van gastcurator Jordy Koevoets maakte kunstenaar Arjan Janssen een tentoonstelling i.s.m. langdurig verslaafden.
7. **Buitendrift**, kunstenaarscollectief Drift op bezoek in NEXT, van 24 augustus tot en met 22 september 2019.
8. **Zij/Hij?** Project in het kader van de landelijke Maand van de Geschiedenis, waarbij het thema genderverschillen centraal stond. In samenwerking met Stadsarchief en Nieuwe Veste werd een gevarieerd programma ontwikkeld in de stad, met een tentoonstelling in NEXT van 28 september tot en met 10 november 2019.
9. **Kunstkameraden - Een waanzinnige wereld**, in samenwerking met Stichting Cultuurkantine en basisschool De Fontein, van 16 november 2019 tot en met 5 januari 2020. Tijdens de Open Dag van 24 november werd in het auditorium door de Cultuurkantine een succesvolle veiling van de kunstwerken van de kinderen georganiseerd.

De projecten in NEXT komen tot stand in samenwerking met culturele en maatschappelijke partners in de stad. De projecten hebben als doel om samenwerking en participatie te bevorderen en nieuwe doelgroepen te bereiken. NEXT bood in 2019 een plek voor kinderen die onder begeleiding van kunstenaars hun eerste kunstwerken maakten. In de ruimte toonden we het creatieve talent van scholieren in de stad, gaven we jonge én ervaren beeldend kunstenaars uit Breda een presentatieplek en boden we een platform voor actuele thema's waarbij heden en verleden met elkaar werden verbonden.

Activiteiten

We bieden jaarlijks een gevarieerd en aantrekkelijk activiteitenprogramma, zodat er voor verschillende doelgroepen regelmatig iets interessants te zien en te doen is in het museum. Het aanbod in 2019 bestond uit lezingen, kunstenaarsgesprekken, een minisymposium, jazzconcerten, performances en boekpresentaties.

Het museum realiseerde twee *Open Dagen*, op zondag 19 mei en op zondag 24 november. Het doel hiervan is om zo andere doelgroepen uit de stad en omgeving te bereiken, de *niet-museum-bezoeker*. Voor de *Open Dagen* werd daarom een speciaal activiteitenprogramma ontwikkeld, met juniorcuratoren, theaterrondleidingen, muziek. De eerste *Open Dagen* waren succesvol. We bereikten met name inwoners uit Breda en de regio van wie een groot aantal normaal gesproken geen musea bezoekt.

Daarnaast namen we deel aan lokale events zoals de *Cultuurnacht Breda*, *Rendez Vous*, en landelijke events zoals *Open Monumentenweekend*, *Museumweek* en de *Maand van de geschiedenis*.

Toelichting programma

De Collectie – 450 jaar kunst en geschiedenis

In deze semipermanente tentoonstelling worden de topstukken getoond van de collectie Breda. Door middel van thema-eilanden wordt de stads-geschiedenis belicht vanaf de middeleeuwen tot kort na het einde van de Tweede Wereldoorlog. De tentoonstelling laat de groei en bloei zien van de stad Breda, en bevat cultuurhistorische objecten, schilderijen en sculpturen van o.a. August Allebé, Max Lieberman, Dio Rovers, Petrus van Schendel, Niel Steenberghe en Paul Windhausen.

Eind januari 2019 werd deze tentoonstelling geopend tijdens de *Cultuurnacht Breda* door cabaretier Karin Bruers - die er eigenzinnige rondleidingen gaf. Eerder waren de meeste werken uit deze tentoonstelling te zien in de opstelling *Van kasteel tot station*, die de verhalen uit de stad vertelde aan de hand van een wandeling door de geschiedenis.

De Collectie

CollectieLab – De verdwenen kathedraal van Cuypers

Deze tentoonstelling opende eind oktober 2018 en liep door tot in de zomer van 2019. De tentoonstelling toonde het fascinerende verhaal van de verdwenen Barbarakathedraal, ontworpen door Pierre Cuypers en gebouwd in de periode 1865-1875. Vanwege bouwkundige mankementen en gebrek aan waardering voor de neogothische stijl werd de Barbarakathedraal in 1968 alweer gesloopt. Bezoekers konden zich laven aan bijzondere en unieke foto's, schilderijen, beelden, textiel, zilver en persoonlijke getuigenissen van inwoners van Breda. In het kader van deze expositie werd in de Pasbaangalerie de presentatie *Het Nassaumonument van Pierre Cuypers* gerealiseerd.

CollectieLab: Clemens Merkelbach van Enkhuizen, Verstillend en verandering

Clemens Merkelbach van Enkhuizen, beeldend kunstenaar en oud parochiaan van de Barbarakathedraal, schonk het museum in 2019 een reeks schilderijen, tekeningen en schetsen. Daarop zijn o.a. de Barbarakathedraal, voor en tijdens de sloop, en het interieur van zijn ouderlijk huis aan de Prinsenkade verbeeld. In zijn werk is de diepe verbondenheid van Merkelbach met zijn directe omgeving voelbaar. Bij deze tentoonstelling verscheen een publicatie.

**** “*Droefgeestig en onweerstaanbaar grappig.*”

(NRC over Van vroeg tot laat
– De voorstellingen van Teun Hocks)

“*Gegarandeerd iedereen – jong en oud – zal Stedelijk Museum Breda met een glimlach verlaten.*”

(Algemeen Dagblad, BN/DeStem over Raketstart
– Nieuwe beeldende kunst uit Breda)

Van vroeg tot laat – De voorstellingen van Teun Hocks

Van vroeg tot laat – De voorstellingen van Teun Hocks

Teun Hocks behoort tot de meest geliefde kunstenaars die verbonden zijn met Breda. In de jaren zeventig ontwikkelt hij met het maken van fotoschilderijen zijn eigen stijl. Hij wordt hiermee bekend en oogst nationaal en internationaal veel succes.

De tentoonstelling bood een verrassend overzicht van het omvangrijke oeuvre van deze performer, schilder en fotograaf. Voor het eerst werden vroege performances, studies, tekeningen en foto's samengebracht met een ruime selectie uit zijn latere werk. De publicatie die in samenwerking met Galerie Torch (Amsterdam) werd gemaakt, was in de laatste week uitverkocht.

“*Stedelijk Museum Breda biedt met de 'Voorstellingen van Teun Hocks' een uniek overzicht van het werk van de in Breda opgeleide fotograaf. Wie van fotografie, schilderkunst, en realistisch absurdisme houdt mag deze tentoonstelling niet missen*”

(Breda Vandaag over Van vroeg tot laat –
De voorstellingen van Teun Hocks)

“Een ambitieuze herstart”

(Museumtijdschrift over Raketstart
– Nieuwe beeldende kunst uit Breda)

Raketstart – Nieuwe beeldende kunst uit Breda

De zomertentoonstelling stond in het teken van de beeldende kunst uit de stad. In deze tentoonstelling werd actueel werk van 37 beeldend kunstenaars getoond, die allemaal op een of andere manier verbonden zijn met de stad. De kunstenaars zijn van verschillende generaties en werken in uiteenlopende disciplines. De titel verwijst naar *Raketstart vanuit de Bredase Binnenstad* (1965) van Pieter Laurens Mol. Deze tekening uit de collectie van het museum laat zien hoe uit het hart van de stad een raket opstijgt.

Raketstart – Nieuwe beeldende kunst uit Breda

“Laat je onbekommerd verwonderen als je door deze expositie wandelt”

(Algemeen Dagblad, BN/DeStem over Raketstart
– Nieuwe beeldende kunst uit Breda)

Met betrekking tot de tentoonstelling verwijst de titel naar het potentieel van Breda als lanceerplatform voor talent en verbeelding. *Raketstart* was de eerste stap om dit potentieel optimaal te benutten. De komende jaren wil Stedelijk Museum Breda samen met stedelijke, regionale en landelijke partners de beeldende kunst uit Breda beter zichtbaar maken, en de positie van kunst en kunstenaars versterken. Bij de tentoonstelling verscheen een publicatie en werd randprogramma gerealiseerd.

“Stedelijk Museum Breda lanceert aandacht voor de kunstenaar om de hoek: met *Raketstart* richt het museum haar visie niet op het ontdekken van een nieuwe planeet maar op het beter leren kennen van haar eigen omgeving. 37 beeldende kunstenaars trappen af. *Liftoff! We have a liftoff!*.”
(bezoeker en journalist Robin Berkelmans in mestmag.nl over Raketstart - Nieuwe beeldende kunst uit Breda)

Luchtdoop – Raketstart Extended

In het kader van *Raketstart - Nieuwe beeldende kunst uit Breda*, werd door het museum in samenwerking met AKV St. Joost en de Van GoghGalerie in de Stadsgalerij Breda werk getoond van pas afgestudeerden van AKV St. Joost. Esther Schaminée en Ian Skirvin selecteerden tijdens de eindexamenexposities van 2019 vier afgestudeerden: Linda Bresser, Stan Gonera, Pjotr van Leeuwen en Marloes Vreeswijk. Hen werd gevraagd om gezamenlijk een tentoonstelling te bedenken en te realiseren. De opdracht was open, binnen een gegeven kader van tijd en kosten.

Project Binnenruimte # 1 Margot Zweers - Things Seemed to Be Square

Project Binnenruimte is een reeks presentaties op de binnenplaats van het museum. Jaarlijks wordt een kunstenaar uitgenodigd voor deze ruimte een nieuw 'site specific' werk te maken. Het project wordt financieel gesteund door de Vereniging Vrienden Stedelijk Museum Breda.

Voor de eerste editie van *Project Binnenruimte* maakte beeldend kunstenaar Margot Zweers de installatie *Things Seemed To Be Square*. Zij gebruikt ruimtelijke tekeningen, gebaseerd op de plattegrond van de binnenplaats van het museum, afgietsels van stenen en uitvergrote foto's van objecten. De binnenplaats werd zo veranderd in een enorme kijkdoos.

**“Een vergeten kunstenaars-
kolonie wordt weer tot leven
gebracht”**

(Trouw over De Heks van Dongen)

**“Indrukwekkende
overzichtsexpositie”**

(Algemeen Dagblad over De Heks van Dongen)

De heks van Dongen

***De heks van Dongen – Een kunstenaarsdorp
in de 19e eeuw***

In de eerste grote tentoonstelling van ‘de schilders van Dongen’ werden tekeningen en schilderijen bij elkaar gebracht uit de 19e eeuw, aangevuld met enkele stukken uit de 17e eeuw. Samen vertelden ze het fascinerende verhaal van een van de vroegste Nederlandse kunstenaarsdorpen.

Bekende kunstenaars als August Allebé, Jozef Israëls, Max Liebermann, Albert Neuhuys, Suze Robertson en Jan Veth trokken in de 19e eeuw naar het Brabantse Dongen. Ze werden gedreven door nostalgie en nationalisme. De reis naar Dongen heeft voor hen het effect van een tijdmachine. Ze kunnen daar zelf het ‘oude Holland’ van hun illustere voorgangers ervaren.

De tentoonstelling kwam tot stand op basis van het onderzoek van en de samenwerking met gastcurator Ron Dirven, directeur van het Vincent van GoghHuis Zundert. Het museum verkreeg voor deze tentoonstelling vele bijzondere en kostbare bruiklenen van onder andere Van Gogh Museum Amsterdam, Mauritshuis, particulieren in binnen – en buitenland. Bij de tentoonstelling werd een randprogramma georganiseerd met lezingen en een minisymposium. In samenwerking met uitgeverij Wbooks werd een publicatie uitgebracht.

De tentoonstelling werd financieel ondersteund door de Mastboom-Brosens Stichting, Prins Bernhard Cultuurfonds en Gifted Art. De tentoonstelling kreeg veel positieve aandacht in dag- en weekbladen en de gespecialiseerde media. Ook de publieke belangstelling was bijzonder groot.

Dongen Revisited - Een actuele terugblik

Voor deze tentoonstelling werden tien hedendaagse kunstenaars bij elkaar gebracht die zich spiegelden aan het werk van hun 19e eeuwse collega's. Ze lieten zien (en horen) dat het verlangen naar identiteit, eenvoud en traditie niets aan actualiteit heeft verloren. Er werd bestaand en nieuw werk getoond van Patrick van Caeckenbergh (BE), Tessa Chaplin, Ruud van Empel, Ingeborg Entrop, Dominique Himmelsbach de Vries, Dirk Kome, Anna Lange, Abdol Motavassel, Olphaert den Otter en Marenne Welten. Bij deze tentoonstelling werd een randprogramma gerealiseerd en er verscheen een publicatie.

Project Beeldplaats #1, Niels Lous – Denkbeelden

Op de binnenplaats van het museum programmeren we afwisselend *Project Binnenruimte* en *Project Beeldplaats*. In *Project Beeldplaats* toont een beeldhouwer uit de regio een deel van zijn of haar oeuvre. *Niels Lous – Denkbeelden* was de eerste tentoonstelling in deze reeks. De beelden van Lous zitten vol beweging en expressie. Ze verbeelden grote thema's zoals groeiprocessen in de natuur, de evolutie, of de dynamiek van het heelal.

Collectiebeleid en -beheer

Stedelijk Museum Breda heeft per einde 2019 een totale collectie in beheer van afgerond 53.000 objectnummers, waarvan 42.000 van Breda's Museum en 11.000 van MOTI. Deze collecties omvatten verschillende deelcollecties van onder meer industrieel erfgoed, agrarisch erfgoed, kostuums, religieus erfgoed, beeldende kunst, grafische vormgeving en digitale kunst. Daarvan zijn zo'n 11.000 objecten (MOTI collectie) in eigendom van het museum, het overige bestaat uit bruiklenen van de gemeente Breda en particuliere bruikleengevers. Tot de belangrijkste behoren de stichting Bisschoppelijk Museum, de Vereniging Vrienden Stedelijk Museum Breda, de stichting Hamers-IJsebrand, de stichting Niel Steenberg, de stichting Stedelijk Museum Breda en de erven Bergé.

Stedelijk Museum Breda voert het beheer over de collecties. De gemeente heeft met het museum een voorlopige collectiebeheer-overeenkomst afgesloten, in het kader van het door college en gemeenteraad vastgestelde plan van aanpak 'Operatie Collectiebeheer'. Dit plan heeft tot doel de geconstateerde achterstanden en knelpunten met betrekking tot de collecties op te lossen en een duurzaam collectiebeheer te waarborgen. Hieruit vloeiden in samenhang een aantal projecten voort, die door de gemeente worden geleid. De nog lopende projecten zijn:

- a. Het realiseren van de basisregistratie van de collectie
- b. Hercontractering met de collectie-eigenaren
- c. De realisatie van een nieuwe, definitieve stedelijke depotlocatie

In 2019 kwam het nieuwe collectieplan tot stand. Het museum schakelde de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) daarbij in voor advies, in ruil voor het delen van het plan met andere

stadsmusea met een vergelijkbaar vraagstuk. In samenhang met het collectieplan van het museum realiseerde de gemeente de nieuwe Erfgoedvisie. De nieuwe inzichten die dit proces opleverden leidden tot de gezamenlijke ontwikkeling van het concept 'Erfgoedprikken', ook weer samen met de RCE. Dit concept gaat uit van het in samenhang onderzoeken, ontsluiten en presenteren van de collecties en het bronnenmateriaal van de verschillende erfgoedinstellingen. Aanwezige kennis over collecties wordt langs deze weg gedeeld en verrijkt, de context wordt verbreed en nieuwe perspectieven gecreëerd. Er ontstaan daardoor nieuwe thematische verbindingen en verhalen, waarmee de belevingswaarde van de collectie in publiekspresentaties toeneemt.

De uitgangspunten van het collectieplan zijn leidend voor aanwinsten. Aan de collectie werden in 2019 enkele nieuwe objecten toegevoegd, waaronder oude kunst van onder andere August Allebé, Johannes Bosboom, Jan Jacob Schenkel en Jacobus Storck en hedendaagse kunst van Pascal Bastiaenen, Jacomijn den Engelsen, Rick van Meel, Martin Peulen en Frans Verhaak.

Een aantal van deze werken is te zien of te zien geweest in de vaste collectiepresentatie of in de wisseltentoonstellingen *Raketstart - Nieuwe beeldende kunst uit Breda* en *De heks van Dongen*. Het museum gaf collectie in bruikleen aan andere musea en erfgoedorganisaties. Op zijn beurt ontving het museum bruiklenen van (inter)nationale musea, kunstenaars en particulieren ten behoeve van de wisseltentoonstellingen.

Educatie & Participatie

Het vergroten van kennis op het gebied van erfgoed en geschiedenis staat voorop bij educatie, maar even zo belangrijk is het versterken van de beleving en het plezier in het kijken naar kunst. Het museum organiseert kunst- en cultuureducatie en publieksbemiddeling voor verschillende doelgroepen:

- Onderwijsgroepen, van primair onderwijs, voortgezet onderwijs tot en met MBO, HBO/WO.
- De recreatieve bezoeker, met name gezinnen met kinderen en georganiseerde groepen.

Bij de ontwikkeling van het educatief aanbod voor het onderwijs (PO en VO) wordt gewerkt op basis van de kerndoelen zoals geformuleerd in de Culturele Ladekast en de leerlijnen erfgoed en beeldcultuur.

Het museum werkte dit jaar nauw samen met De Nieuwe Veste, de instellingen in de culturele infrastructuur van de gemeente Breda en de vertegenwoordigers uit het onderwijs aan de vernieuwing van het aanbod voor het primair onderwijs, 'De Ontdekking'. Voor dezelfde doelgroep ontwikkelde het museum in 2019 'Breda, Bekijk 't', het programma 'Beeldlezen', de 'Nassau-wandeling' en vond de succesvolle introductie plaats van 'Blind date met een kunstwerk'.

Het museum realiseert jaarlijks twee tentoonstellingsprojecten in samenwerking met het voortgezet onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs in projectruimte NEXT, de VO en VSO expo.

VO expo

Leerlingen uit het voortgezet onderwijs werken onder begeleiding van het museum als junior curatoren gezamenlijk aan een tentoonstelling van het eindexamenwerk van de scholen. Zij doen alles zelf: van het bedenken van het concept, het maken van de kunstwerken, het selecteren tot en met het inrichten en de opening van de tentoonstelling. De jaarlijkse VO-expo *Past-Present-Future*, is intussen uitgegroeid tot dé jaarlijkse tentoonstelling gemaakt met en door middelbare scholieren uit Breda. Dit jaar was er een uitgebreid voortraject om leerlingen meer achtergrondkennis mee te geven. De groep ging onder andere op bezoek bij kunstinitiatief Witte Rook, kreeg uitleg van de curator en de tentoonstellingsmaker van het museum. Vervolgens kregen de leerlingen de opdracht om zelf een tentoonstelling te maken. Wethouder Cultuur Marianne de Bie, noemde de tentoonstelling *Past-Present-Future*, een cadeau aan de stad.

De heks van Dongen

Summerschool

VSO expo

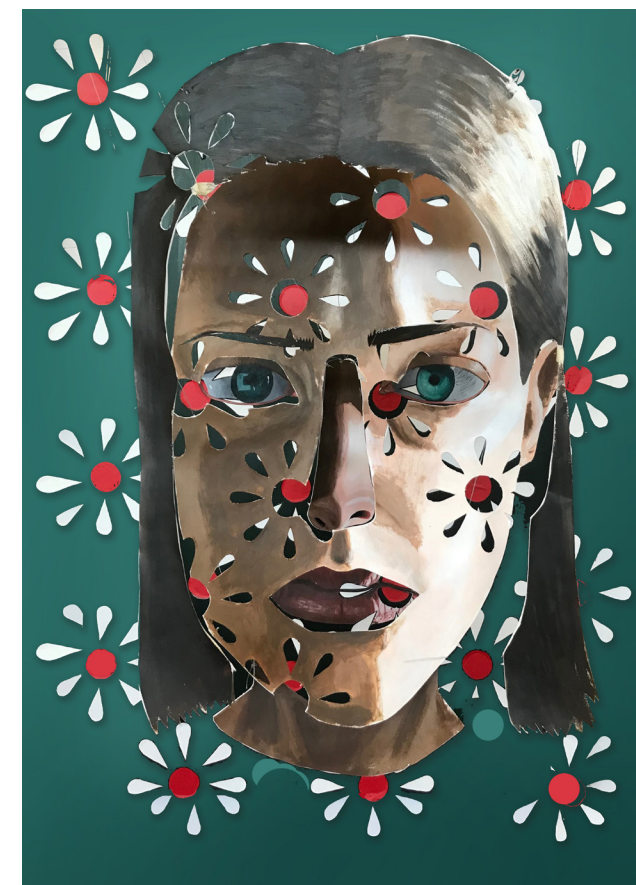
In 2019 lieten leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs zien wat het begrip 'identiteit' voor hen betekent, in de tentoonstelling IK&. Aan de hand van de thema's ik & de ander, ik & mijn kleding en ik & cartoons geven leerlingen van het Breda College en Het Brederocollege hun eigen beeld van identiteit. In tekeningen en beelden hebben zij deze ideeën uitgewerkt. Samen met de medewerkers van het museum hebben de leerlingen het idee voor de tentoonstelling zelf verder ontwikkeld en daarbij het beeld voor het affiche geselecteerd.

Voor MBO, HBO en WO werd aanbod op maat aangeboden, in de vorm van inleidingen, presentaties en rondleidingen.

Voor recreatieve groepen, waaronder gezinnen met kinderen, waren er rondleidingen, presentaties en ontvangsten, doe-activiteiten op zaal, een recreatief aanbod in NEXT in de zomer, winter en de Open Dagen.

Bij de tentoonstelling De heks van Dongen werd een speciaal sprookjesboek gemaakt, waarmee kinderen zelf op zoek gingen naar sprookjes-achtige facetten in de tentoonstelling.

In de zomer van 2019 vond de eerste editie van *Summerschool, in NEXT* plaats, een reeks workshops voor kinderen, steeds begeleid door een andere beeldend kunstenaar. Voor de recreatieve doelgroepen organiseerden we een aanbod aan publieksbemiddeling en activiteiten zoals lezingen door Tom Molenaar.

Past, present, Future 2019

Marketing & Communicatie

De belangrijkste prioriteit in de marketing en communicatiestrategie is het opbouwen van naamsbekendheid en het laden van het profiel van het museum. Uit kwalitatief publieksonderzoek door bureau Totta en data-analyses die het museum zelf uitvoert blijkt dat het profiel van het museum nog niet voor iedereen even duidelijk is. Het museum laat zowel (cultuur)geschiedenis als beeldende kunst zien. Museumbezoekers en de kunst- en cultuurliefhebbers zijn niet automatisch in beide domeinen (evenveel) geïnteresseerd. Men moet nog wennen aan de afwisselende programmering van het museum. Ook merken we dat we de verwachtingen van publiek goed moeten managen. Voor de één is het museum 'verrassend groot', voor de ander 'toch wat aan de kleine kant'. Over de gehele linie bezien zijn bezoekers positief over het museum en neemt herhaalbezoek toe.

Op basis van de ervaringen en onderzoeksresultaten wordt de corporate story aangescherpt. Ook is er een andere aanpak voor de marketing-communicatie ontwikkeld, waarbij we vanaf 2020 jaarlijks drie grote campagnes uitzetten, met fysieke en online middelen, gericht op het promoten van de drie grootste wisseltentoonstellingen. Voor de kleinere projecten worden met name online-campagnes ontwikkeld. We richten ons sterker op netwerkmarketing, dat wil zeggen dat we de netwerken van partners in projecten verbinden en in samenwerking met partners ons publieksbereik verbreden. De website wordt vernieuwd in 2020, zodat deze in opzet en gebruik beter aansluit bij de doelgroepen en de nieuwe marketing en communicatieaanpak. Ook zetten we het kwalitatieve onderzoek voort, dat ons in 2019 veel inzicht gaf. In het ondernemingsplan zijn de doelgroepen en doelstellingen met betrekking tot publieksbereik beschreven en onderbouwd.

Vanaf 2020 streven we naar 62.500 bezoekers per jaar. Dit aantal bereiken we door jaarlijks met 25% te groeien: van 40.000 in 2018, naar 50.000 in 2019 en 62.500 in 2020. De doelgroepen worden onderscheiden in de primaire en secundaire doelgroepen.

De campagnes die in 2019 voor de verschillende tentoonstellingen werden ontwikkeld leverden positieve recensies in vakbladen en van kunst-redacties op en genereerden veel media-aandacht, met name voor *Van vroeg tot laat - De voorstellingen van Teun Hocks, Raketstart - Nieuwe beeldende kunst uit Breda, De Heks van Dongen* en *Dongen Revisited*. Ook de tentoonstellingen in CollectieLab kregen positieve recensies. We concludeerden wel dat de omvang aan positieve media-aandacht zich nog niet op een gelijke manier vertaalde in een toename van publiek in het voorjaar en de zomer. In het najaar en winter was dat wel het geval met de tentoonstellingen *De heks van Dongen* en *Dongen Revisited*.

Publiekszaken & Commercie

Het museum heeft een gecombineerd concept voor horeca en winkel. We willen een relatief eenvoudige, maar kwalitatief hoogwaardige voorziening voor de museumbezoeker bieden die ook toegankelijk is voor de niet-museumbezoeker. Voor de horeca werken we samen met een horecapartner uit de stad in het verfijnen van het concept, assortiment en het inzetten en trainen van personeel. In 2019 werd op basis van evaluaties en een benchmark het concept aangepast.

In 2019 is de gehele inrichting van de horeca- en winkel vernieuwd. De winkel is verruimd en opnieuw opgezet als volwaardige museumwinkel. Het assortiment is gevarieerder met naast boeken ook cadeau- en designartikelen, geheel in lijn en passend bij de collectie van het museum. Het museum beschikt over een ruim assortiment aan boeken over de geschiedenis van de stad en regio en over beeldende kunst. Een deel van het assortiment wisselt regelmatig om aan te sluiten bij de wisseltentoonstellingen. Vast onderdeel is het keramiek van Brabantse en Nederlandse topontwerpers. Het museum werkt daarvoor samen met de werkplaats Cor Unum uit Den Bosch, vanuit het oogpunt lokale makers die inmiddels ook internationaal werken heel bewust een plek te geven. Denk aan: Studio Emma Sophia en Studio Amber Isabel.

Als gevolg van de nieuwe opzet is het aantal horeca-zitplaatsen teruggebracht naar 24 stoelen. In het vernieuwde concept is in het bijzonder nagedacht over de elementen duurzaamheid en fairtrade. Dit is ook doorvertaald in de hapjes en dranken (EarthWater, biologische koffie en fruitsappen) die worden geserveerd. Op de kaart is veel aandacht uitgegaan naar lokale producten, dit is verder doorgevoerd in samenwerkingen met lokale producenten en leveranciers in de directe omgeving van het museum. Voorbeelden van deze samenwerkingen zijn Banketbakkerij H. van Haaren, Bierbrouwerij Poater Gustaaf en Wijnbar Dames Pellens. De nieuwe opzet werd eind september 2019 gerealiseerd en in gebruik genomen.

Samenwerken

Inhoudelijke partners

Bij de totstandkoming van het programma werkten we samen met Stadsarchief, Afdelingen Erfgoed en Archeologie van de gemeente, Nieuwe Veste, Club Solo, Witte Rook, KOP, Baronie netwerk van musea, Generaal Maczek Museum, Van GoghHuis Zundert, Stadsgalerij, AKV St. Joost, Live Art festival, Podium Bloos, Chassé Theater, Stichting Cultuurkantine en anderen.

Het netwerk van musea in binnen- en buitenland is versterkt door kennisuitwisseling en bruikleencontacten. Er werd geïnvesteerd in de ontwikkeling van het netwerk met de musea in de Baronie, waarbij Stedelijk Museum Breda als kennispartner fungeert en kennis deelt met de veelal kleine door vrijwilligers georganiseerde musea in de regio. Dit werd ondersteund door Erfgoed Brabant. We ondersteunden ook het bestuur van Generaal Maczek Museum bij de ontwikkeling van het nieuwe Breda Maczek Memorial, door kennis te delen op het gebied van bedrijfsvoering, marketing en educatie.

Vriendenvereniging

Het museum heeft een Vriendenvereniging met 571 leden per eind 2019, een toename van 22 leden. Met een lidmaatschap ondersteunt een Vriend het museum bij collectie-aankopen, de realisatie van tentoonstellingen, publicaties e.d. De vereniging is zelfstandig en heeft een eigen bestuur.

Er vindt regelmatig overleg plaats over hoe museum en Vriendenvereniging elkaar kunnen versterken, door het binden van bestaande leden, de werving van nieuwe leden, ondersteuning door de vrienden bij aankopen of projecten van het museum. In 2019 werd de website van de vereniging vernieuwd en onderdeel gemaakt van de website van het museum. Ook werd een nieuwe wervingscampagne gestart. De vereniging ondersteunde de realisatie van het *Project Binnenruimte* (Margot Zweers). Ook kocht de vereniging een schilderij aan van Jacobus Storck, *Zicht op een kasteel* en gaf dat in langdurige bruikleen.

Het museum op andere locaties

Eén van de doelstellingen van het museum is om buiten het eigen museumgebouw zichtbaar te zijn, op andere locaties in de stad. Dat kan in verschillende vormen, zoals semipermanente presentaties en tijdelijke tentoonstellingen, of het verlenen van bruiklenen.

In samenwerking met het netwerk van musea in de Baronie werd in het kader van 75 jaar bevrijding een tentoonstellingsprogramma gerealiseerd, met als eerste presentatie *Bevochten Baronie* in NEXT en vervolgpresentaties op de locaties van de deelnemende musea.

In samenwerking met de Van GoghGalerie vond een presentatie plaats van jonge talenten in de Stadsgalerij, als onderdeel van de tentoonstelling *Raketstart - Nieuwe beeldende kunst uit Breda*. Met het Vincent Van GoghHuis Zundert werd een gezamenlijk programma gerealiseerd in het kader van de tentoonstelling *De heks van Dongen* en *Dongen Revisited*. Het museum realiseerde samen met Nieuwe Veste en Stadsarchief voor de Maand van de Geschiedenis een gezamenlijk programma op verschillende locaties in de stad. Daarnaast werken we mee aan de invulling van het nieuwe Bredaplein bij de Nieuwe Veste.

Citymarketing

Het museum gaat door met de ingezette aanpak en investeert de komende jaren in het opbouwen van de naamsbekendheid en merkidentiteit. Het tentoonstellingsprogramma en activiteiten-aanbod dat wordt voorbereid is afgestemd op de verschillende doelgroepen. Om de publieksdoelstelling te kunnen bereiken is daarnaast een daadkrachtige citymarketing organisatie in Breda een randvoorwaarde. Museum en stad dienen de komende jaren de krachten te bundelen om beide aan profiel te winnen, landelijk en internationaal. Stedelijk Museum Breda draagt als belangrijke culturele voorziening bij aan de aantrekkelijkheid van Breda als bestemming voor dag- en weekendtoeristen, als woonplaats voor jonge gezinnen en hoger opgeleiden en als vestigingsplaats voor bedrijven. In het voorjaar van 2019 startte de nieuwe directeur van de nieuwe citymarketing organisatie, Breda Marketing. Het museum nam deel aan bijeenkomsten voor stakeholders en voerde individuele gesprekken ten behoeve van de ontwikkeling van het nieuwe citymarketingplan. Dit plan was in het najaar 2019 gereed. Naar verwachting wordt het plan in 2020 uitgevoerd en worden de samenwerkingsafspraken geconcretiseerd.

Relatiebeheer & Fondsenwerving

In 2019 hebben we de relatie met de Vriendenvereniging verstevigd. Samen werken we aan het stabiel houden van het ledenaantal, en het enthousiasmeren van de vrienden om als ambassadeurs van het museum op te treden. Op gebied van bedrijfssponsoring hebben we - met behulp van een extern expert - een zeer uitgebreid verkennend onderzoek uitgevoerd naar de eigen positie, landelijke trends en best practises. Op basis daarvan hebben we onze doelen en bijbehorende strategie bepaald. Deze aanpak richt zich op de volgende niveaus: landelijke fondsen, private sector; bedrijfsleven en particulieren. We richten ons als eerste op het aantrekken van vijf bedrijfssponsors die het museum als geheel financieel steunen. Daartoe deden we onderzoek naar relevante bedrijven en netwerken, en formuleerden we een heldere boodschap en propositie. We delen de mening dat doneren alles met emotie te maken heeft en de donateurservaring speelt daarin een belangrijke rol. Denk hierbij aan de interacties tussen het museum en zijn donateurs, die bijdragen aan de hoognodige mate van tevredenheid, betrokkenheid en vertrouwen. In 2020 werken we door aan de uitvoering van dit plan en leggen we de focus ook op professionalisering van subsidieverwerving.

Personeel & Organisatie

In 2019 lag de nadruk op professionalisering op het gebied van museum- en vakkennis, leidinggeven en op cultuurverandering. Hier werd volop aandacht aan besteed in overleggen, functioneringsgesprekken en in frequente personeelsbijeenkomsten. De organisatie- en teamstructuur werd waar nodig aangepast. De kernprocessen binnen het museum werden verder onder de loep genomen, en rollen en verantwoordelijkheden werden nader omschreven ter verduidelijking. Het ontwikkeltraject voor het MT dat in 2018 is gestart onder begeleiding van een extern bureau werd in 2019 afgerond, en positieve effecten daarvan zijn merkbaar.

Bij Stedelijk Museum Breda werkten per 31 december 2019 in totaal 20,6 fte (25 medewerkers). Het vaste team van het museum wordt aangevuld met een flexibele schil van project-medewerkers, oproepkrachten en expertise door gespecialiseerde bureaus. Deze inhuur is niet vertaald in het fte-overzicht.

Het museum vindt het belangrijk om ruimte te bieden aan vrijwilligers. Vrijwilligers ondersteunen de teams voor kortere of langere tijd. Hun bijdrage is heel verschillend, ook in beschikbaarheid in uren. Er is een diversiteit in leeftijd. Gezien de arbeidsmarktproblematiek in de culturele sector, waarbij er aanhoudend sprake is van te weinig betaalde banen voor afgestudeerden, hanteert het museum als beleid dat er geen vrijwilligers worden aangetrokken om functies in te vullen die normaal gesproken betaalde functies zijn in een museum. In 2019 waren er totaal 13 vrijwilligers, verdeeld over de verschillende teams.

Het museum biedt jaarlijks mogelijkheden voor stagiaires om onderzoekopdrachten te verrichten, om te leren en werkervaring op te doen. Stagiaires krijgen een vaste begeleider toegewezen en er wordt met de opleiding altijd een stageovereenkomst en –plan afgesproken. Er waren in 2019 in totaal 6 stagiaires, bij de teams Educatie en participatie, bij Marketing en communicatie en bij Tentoonstellingen en collecties.

Een campagne om meer vrijwilligers te werven was succesvol en leverde een aantal enthousiaste en ervaren vrijwilligers op voor het team publiekszaken en het team educatie en publieksbemiddeling.

De komende twee tot drie jaar is extra capaciteit nodig om de ontwikkeling van het museum te kunnen voltooien. Daarbij gaat het met name om capaciteit voor onderzoek en ontwikkeling van het meerjarige tentoonstellingsprogramma, capaciteit ten behoeve van het wegwerken van de achterstanden op collectieregistratie en digitalisering en voor marketing en communicatie. Er wordt tevens extra geïnvesteerd in training en coaching en de ontwikkeling op vakkennis.

Personele compliance

De ontwikkelingen op relevante wet- en regelgeving, zoals de Wet Werk & inkomen, Participatiewet, de nieuwe Wet Arbeidsmarkt in Balans, wijzigingen in pensioenwetgeving en fiscale wetgeving worden door Stedelijk Museum Breda zelf gevolgd. Waar nodig wordt advies ingewonnen.

Medezeggenschap

Het museum heeft geen personeelsvertegenwoordiging en houdt daarom via een vaste overlegstructuur en via periodieke personeelsbijeenkomsten medewerkers op de hoogte van het beleid, nieuwe plannen, het programma en de financiële positie van het museum. Er is een vaste overlegstructuur en er zijn geplande personeelsbijeenkomsten waar medewerkers voor worden uitgenodigd.

De directie heeft gemiddeld elk kwartaal een aparte bijeenkomst met het managementteam om ontwikkelingen, specifieke thema's, waaronder het ondernemingsplan en de voorbereiding van jaarplan en jaarbegroting, met elkaar te bespreken.

	31-12-2019	1-1-2019	31-12-2018	1-1-2018
Aantal personen, excl. oproepkrachten	25	28	28	24
Aantal fte's, excl. oproepkrachten	20,57	22,71	22,7	19,8

Aantal oproepkrachten	1	3	2	3
Aantal fte's oproepkrachten	0,1	0,3	0,2	0,3

Governance & Compliance

Stichting Stedelijk Museum Breda is gevestigd in Breda en heeft een bestuur en een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden. De samenstelling van de Raad van Toezicht was per 31 december 2019 als volgt:

- de heer W. van der Meeren (voorzitter)
- mevrouw A. Wijtvliet (ook lid auditcommissie)
- de heer C. Meeuwis (tevens lid auditcommissie)
- de heer S. Raaijmakers.

Het bestuur van de stichting werd gevormd door de algemeen directeur de heer D. Kuilman, voorzitter, en mevrouw M.F.J. Jongenelen, zakelijk directeur.

De doelstellingen van de stichting en de taakverdeling tussen de bestuurder en de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de statuten van de stichting. De Governance Code Cultuur wordt toegepast.

De stichting hanteert de internationale code voor de museumsector van de International Council of Museums (ICOM) en de Museumvereniging; het museum heeft de erkenning van het Museumregister. De stichting onderschrijft de principes van de Fair Practice Code en de Richtlijn Kunstenaars-honoraria. Stichting Stedelijk Museum beschikt over een ANBI status.

Nevenfuncties Raad van Toezicht en bestuur

- Dhr. W. van der Meeren: Voorzitter Raad van Bestuur CZ Zorgverzekeringen; lid Raad van Toezicht AVANS Hogeschool
- Dhr. F. Ellenbroek: Lid raad van Advies IVN; adviseur Stichting Kessels; voorzitter Stichting De Draad
- Dhr. C. Meeuwis: CEO Orange Mills Ventures; lid Landelijk Bestuur De Maatschappij voor Nijverheid en Handel; investmentPartner Capital Mills; voorzitter RvC Xuver Holding; lid Bestuur Meeuwis Foundation; voorzitter RvA City of Imagineers; voorzitter Stichting Outdoor Brabant (tot maart 2018; directeur Flomar Rumerwe BVBA; directeur Dreamweaver
- Raaijmakers: CEO Vice Media Benelux
- Mevr. A. Wijtvliet: Eigenaar accountantskantoor Ans Wijtvliet Accountancy & Consultancy BV; eigenaar B&B Boerderij Wijtvliet; toezichthoudende/ bestuurlijke functies: penningmeester Stichting Fort Sabina.nl; penningmeester De Mastboom Brosens Stichting; lid RvT/lid auditcommissie Stichting Marlandcollege (Oudenbosch en Zevenbergen)
- Dhr. D. Kuilman: voorzitter Sikkens Foundation, bestuurslid Vereniging de ereprijs (Apeldoorn), lid adviesraad Citymarketing Breda, lid adviesraad Fonds Kwadraat, lid adviesraad Kunst en Cultuur Vrije Universiteit.
- Mevr. M. Jongenelen: penningmeester Stichting Breda Cultureel (organisatie Cultuurnacht Breda); bestuurslid De Kunst van Brabant; bestuurslid Stichting De Ghulden Roos (Roosendaal).

Gebouwen & Voorzieningen

Huisvesting

Stedelijk Museum Breda is gehuisvest in een erkend monument, het op onderdelen uit de 13e eeuw daterende Gasthuis De Beyerd. Het pand is sinds 1955 eigendom van de Gemeente Breda en werd in 2005 ingrijpend verbouwd en uitgebreid om het museum te huisvesten. Het gebouw is door de gemeente in 2017 duurzamer en energiezuiniger gemaakt. Het museum huurt het gebouw van de gemeente, als ook een externe depotlocatie in Breda.

Stedelijk Museum Breda

Verslag Raad van Toezicht

In het verslagjaar heeft ons museum grote stappen gezet in zijn ontwikkeling. De Raad constateert met trots dat er mooie exposities zijn gemaakt, die goed bezocht werden. Ook de samenwerking met kunstenaars uit Breda en omgeving, die nadrukkelijk wordt gezocht, kreeg verder vorm bij deze exposities.

De Raad van Toezicht kwam ook dit verslagjaar vier maal bijeen. De Renumeratie Commissie sprak met met de directieleden over hun functioneren en de Auditcommissie dook dieper in de cijfers om te adviseren aan de Raad over de begroting en de jaarrekening. De geldende Governance Code Cultuur is op maat van het Stedelijk Museum Breda gesneden en wordt nageleefd. Tijdens het verslagjaar hebben we helaas van een lid van de Raad afscheid moeten nemen, omdat hij zijn drukke werkzaamheden niet (meer) kon combineren met het lidmaatschap. Naar verwachting zal de ontstane vacature op korte termijn kunnen worden ingevuld.

Bij het opmaken van dit jaarverslag zitten we midden in de coronacrisis. De gevolgen voor ons museum zijn nog niet te overzien. In elk geval is de programmering aangepast en zal de opbouw van ons museum vertraagd worden. De directie en de Raad van Toezicht volgen de ontwikkelingen op de voet en stemmen af welke maatregelen op de korte en middellange termijn nodig zijn om de continuïteit van de organisatie te waarborgen.

Wim van der Meeren,
voorzitter

Collectieverwerving & Aankopen

August Allebé, Het kleine Sint-Jorisgilde te Dongen, olieverf op paneel, 1866

Met *Het Kleine Sint-Jorisgilde te Dongen* uit 1866 heeft Stedelijk Museum Breda een bijzonder Brabants genrestuk van August Allebé aangekocht. Het schilderij op paneel, waarvan zich een voorstudie in het Victoria & Albert Museum in Londen bevindt, is een belangrijke aanwinst voor de collectie. August Allebé (1838-1927) schilderde het werk op zijn atelier in Amsterdam op basis van studies die hij in de omgeving van Dongen heeft gemaakt. Hij beeldt een schuttersfeest af in Dongen. Een romantisch, sprookjesachtig beeld met veel typische Brabantse kenmerken: het landschap met uitlopers van de Loonse en Drunense zandduinen, een boerderij, klederdracht, het plattelandsleven en de geestelijken.

Het werk was eerder in bezit van Jan Six, die het liet veilen bij Sotheby's in 2008. Het was onder meer te zien op de *Tentoonstelling van Levende Meesters* (1866, Den Haag) en *Exposition Générale des Beaux Arts* (1866, Brussel). Het werk wordt beschreven in uiteenlopende publicaties waaronder 'Schilders van Dongen' (2008, Ron Dirven, Hanna Klarenbeek) en is gedocumenteerd door het RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis.

Het Kleine Sint-Jorisgilde te Dongen, August Allebé

“Het Kleine Sint-Jorisgilde te Dongen uit 1866 van Allebé is een belangrijke aanwinst voor het museum. In onze collectie bevinden zich twee latere schilderijen die deze kunstenaar schilderde in de periode dat hij in Dongen verbleef: Buurpraatje en Boerenmeisje bij de waterput, beide uit 1869. Dit werk is uitzonderlijk goed geschilderd en overtuigt in zijn verhalende opzet. Het is een klein venster van een bijna vergeten episode uit de cultuurgeschiedenis van West-Brabant.”

(Dingeman Kuilman, algemeen directeur)

Brabantse muts, poffer, pelerine van gebourduurd zijde en schort, ca 1850

De kleding is gedragen door mevrouw Michielsen-Van Rooij, die fruit verkocht achter haar handkar op de Grote Markt en woonde op een boerderij in de Boschstraat.

Izaak Schouman, Portret van een jongeman, 1858

Izaak Schouman (1801-1878) was de zoon van de kunstenaar Martinus Schouman, die zijn faam verwierf met zeegezichten en marines. Izaak was lange tijd tekenmeester aan de Koninklijke Militaire Academie. Daarnaast tekende en schilderde hij talloze portretten, veelal van studenten en militairen. Vermoedelijk was deze jongeman ook een student van de KMA, maar doordat zijn naam niet is overgeleverd, kunnen we daarover geen uitsluitsel geven.

Jan Jacob Schenkel, Schepenen bijeen in de consistoriekamer van de Grote Kerk van Breda, ca 1880

De twee laat 19e eeuwse schilderijen geven een romantische blik op de Grote Kerk. Bosboom toont het grafmonument van Engelbrecht II in een gefingeerd kerkinterieur. De consistoriekamer is door Schenkel waarheidsgetrouw afgebeeld, alleen de kostuums van de figuranten verwijzen naar de 17e eeuw.

Wim Lensen, Poort van de Koninklijke Militaire Academie, 1940

In jaar waarin Wim Lensen (1914-1993) deze haast fotorealistische aquarel maakte, werd hij aangenomen als assistent van de schrijver en tekenaar Marten Toonder. Lensen bleef meer dan dertig jaar verbonden aan de Toonder Studio's in Nederhorst den Berg.

Ferdinand aus der Fünten, Zonder titel, 1959

Dit schilderij werd vervaardigd door Ferdinand aus der Fünten, een van de Duitse oorlogsmisdadigers die een levenslange gevangenisstraf uitzat in de Koepelgevangenis in Breda. Aus der Fünten gaf leiding aan de deportatie van tienduizenden Joden vanuit Amsterdam en gaf leiding aan razzia's. Hij werd in 1989 vrijgelaten en uitgewezen naar Duitsland, waar hij korte tijd later overleed.

Aus der Fünten kreeg in de gevangenis schilderles van de kunstenaar Jan Strube. Dit schilderij heeft altijd in zijn cel gehangen. De opvliegende eenden symboliseren zijn wens om ooit nog vrij te komen. Hun aantal verwijst naar de 'Vier van Breda'; waartoe behalve Aus der Fünten ook de oorlogsmisdadigers Willy Lages, Joseph Kotalla en Franz Fischer behoorden.

Bij zijn vrijlating schonk Aus der Fünten het schilderij aan zijn bewaker Ton Mink uit waardering voor “de humane omgang, aandacht en verzorging”. Mink beschreef zijn ervaringen als bewaker in de Koepelgevangenis in het boek 'De Drie van Breda' (geen Vier, want Lages was in 1966 al vrijgelaten).

**Aankopen naar aanleiding van Raketstart –
Nieuwe beeldende kunst uit Breda**

Het museum kocht enkele werken aan die geselecteerd waren voor de tentoonstelling Raketstart – Nieuwe beeldende kunst uit Breda:

Pascal Bastiaenen, *Gelukzoeker II*,
olieverf op doek, 2018

Martin Peulen, *tekeningen*, 2012

Jacomijn den Engelsen, *Crate*, houtsnede, 2018

Rick van Meel, *drie sculpturen: Change of Shape, Scarf Joint, Epoxy Joint*, 2018-19

Ontdekkingen

Naar aanleiding van de tentoonstelling over het 19e eeuwse kunstenaarsdorp Dongen in Stedelijk Museum Breda zijn twee nieuwe schilderijen ontdekt. Een studie van een boerderij door Karel Klinkenberg en een klein paneel van een koffiemalende boerin door August Allebé. Dankzij de publiciteit en een nieuwe publicatie over de schilders van Dongen zijn deze nog onbekende werken recent opgedoken. Beide zijn toegevoegd aan de tentoonstelling 'De heks van Dongen – Een kunstenaarsdorp in de 19e eeuw'.

Klinkenberg

Het werk van Karel Klinkenberg (1852-1924) is een kleinere versie op paneel van het schilderij *Landschap met boerderij te Dongen* in de museumcollectie. De afgebeelde boerderij en waterput zijn vrijwel identiek, maar de figuren en de achtergrond met koeien variëren. Het betreft mogelijk een studie die Klinkenberg op locatie in Dongen heeft geschilderd en op basis waarvan hij later in zijn atelier het grote doek heeft uitgewerkt. Dat maakt het interessant om de twee werken nu met elkaar te kunnen vergelijken.

Allebé

Het kleine paneel van August Allebé (1838-1927) is een tot op heden onbekende versie van zijn schilderij *Koffiemalen (Troost)* uit 1869, waarop de Dongense boerin 'Pietje Verhoef' staat afgebeeld. Deze 'Heks van Dongen' heeft hij meerdere malen geportretteerd. Op de tentoonstelling is een variant te zien uit de collectie van het Stedelijk Museum Amsterdam. Het ontdekte schilderij is een kleinere studie uit 1867 waarvan de voorstelling licht afwijkt. De afbeelding is echter identiek aan die op een ets van Bram Steelink naar Allebé, gepubliceerd in de *Kunstchronijk* in 1873. Mogelijk heeft dit paneeltje tot voorbeeld gediend voor die ets. Vanwege de kleine afmeting en de losse schildertrant is het denkbaar dat Allebé het ter plekke heeft geschilderd in de boerderij van 'Pietje Verhoef' in de Biezen te Dongen.

Financieel verslag

ACTIVA	31/12/2019	31/12/2018
Materiële vaste activa	382.066	397.036
Totale Vaste Activa	382.066	397.036

Vorraden	10.553	4.944
Vorderingen	467.101	330.290
Liquide middelen	2.131.380	2.357.706
Totale Vlottende Activa	2.609.034	2.692.940

TOTALE ACTIVA	2.991.100	3.089.976
----------------------	------------------	------------------

PASSIVA	31/12/2019	31/12/2018
Kapitaal	300.000	300.000
Bestemmingsfondsen	360.668	428.830
Bestemmingsreserves	1.272.149	1.338.535
Algemene reserve	334.266	334.265
Totaal Eigen Vermogen	2.267.083	2.401.630

Vorzieningen onderhoud	185.873	191.365
Vorzieningen personeel	119.226	25.972
Totale voorzieningen	305.099	217.337

Kortlopende schulden	418.918	471.008
Totale kortlopende schulden	418.918	471.008

TOTALE PASSIVA	2.991.100	3.089.976
-----------------------	------------------	------------------

Staat van baten en lasten 2019

Baten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Directie opbrengsten			
Publieksinkomsten	288.984		219.675
Overige inkomsten	82.579		52.878
Overige verkopen	5.491		24.754
Donaties	11.168		473
Totale opbrengsten	388.222	410.000	297.780
Publiek Fonds			
Subsidie Gemeente Breda	3.627.120	3.500.000	3.556.000
Overige subsidies			
Bijdragen uit publieke fondsen	5.000	75.000	
Bijdragen uit private middelen		20.000	
Bijdragen uit private fondsen	41.500	65.000	
Bijdragen uit goede doelenloterij			
Overige nog te verwerven		360.000	
Totaal overige subsidies/bijdragen	3.673.620	4.020.000	3.556.000
TOTALE BATEN	4.061.842	4.430.000	3.853.780

Lasten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Beheerlasten personeel	608.536	592.961	565.580
Beheerlasten materieel	1.318.597	1.376.520	1.321.518
Totaal beheerlasten	1.927.133	1.969.481	1.887.098
Activiteitenlasten personeel	1.188.311	1.038.565	1.062.627
Activiteitenlasten materieel	1.079.610	1.420.454	818.155
Totaal activiteitenlasten	2.267.921	2.459.019	1.880.782
TOTALE LASTEN	4.195.054	4.428.500	3.767.880
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	-133.212	1.500	85.900
Bij: Rentebaten/-lasten	-1.336		-1.442
Af: Rente lening o/g		-1.500	-15.276
RESULTAAT	-134.548	0	69.182
Onttrekking bestemmingsfondsen	68.162		9.353
Onttrekking bestemmingsreserves	243.814		
Toevoeging bestemmingsreserve verbetering tentoonstellings- en publieksruimtes	-85.000		-78.535
Toevoeging bestemmingsreserve museumorganisatie	-25.000		
Toevoeging bestemmingsreserve tentoonstellingsprogramma	-67.428		
RESULTAAT TEN LASTE VAN DE ALGEMENE RESERVE	0	0	0

Bijlage: Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

Balans

Het beleid zoals vastgelegd in het ondernemingsplan 2017-2020 werd uitgevoerd. De focus van het bestuur lag in 2019 op de ontwikkeling van het museumprogramma en publieksbereik van het museum. Dat betekent dat er is geïnvesteerd in de ontwikkeling van de organisatie. Ook is extra geïnvesteerd in de ontwikkeling van de marketingcommunicatie. Het museum beschikt over bestemmingsreserves om de ontwikkeling van het nog jonge museum (2017) mogelijk te maken. De inzet van deze reserves vindt plaats volgens een vastgesteld plan. De gemeente Breda is de belangrijkste subsidiegever. De tussentijdse evaluatie die in opdracht van de gemeente in oktober 2019 werd uitgevoerd door een onafhankelijk bureau toonde aan dat het museum goed op koers ligt. Men is positief over de ontwikkeling van het museum en er is draagvlak bij de stakeholders. De liquiditeitspositie en de solvabiliteit van het museum zijn voldoende. Dat geeft vertrouwen naar de toekomst om een stevige organisatie te kunnen bouwen.

Het museum beschikt over een bestemmingsfonds voor aankoop van collectie. In 2019 zijn enkele relevante aankopen gerealiseerd voor de vaste collectiepresentatie.

Er is een voorziening groot onderhoud van € 185.873, op basis van het in 2018 vastgestelde MJOP.

Er is een voorziening voor personele kosten van € 119.226 voortvloeiend uit wettelijke verplichtingen.

M.b.t. niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen wordt vermeld dat er door de stichting geen borgstellingen of garanties verstrekt zijn.

Er zijn langlopende verplichtingen op het gebied van huisvesting en collectie-opslag. De stichting huurt het gebouw aan de Boschstraat 22 te Breda van de Gemeente Breda. De huurprijs in 2019 bedroeg € 721.103. Het museum huurde een depotlocatie van de Gemeente Breda. De huurprijs bedroeg in 2019 € 56.000. De huurprijzen zijn exclusief bijkomende exploitatielasten en worden jaarlijks geïndexeerd.

Staat van baten en lasten 2019

Het museum heeft met een aansprekend tentoonstellingsprogramma het aantal bezoekers zien toenemen en daarmee de eigen inkomsten zien stijgen; de eigen inkomsten namen met 30% toe. De gemeente keerde de toegekende subsidiebijdrage uit met indexering.

De omvang aan bijdragen van overige subsidiepartners en fondsenwerving hangt nauw samen met de beschikbare voorbereidingstijd en planning van het programma. Dat kwam in de loop van 2019 beter op schema. Dat leverde voor de projecten *De heks van Dongen* en *Dongen Revisited* mooie fondsbijdragen op.

De kosten vielen op enkele posten lager uit dan begroot. Er vonden extra investeringen plaats op bijvoorbeeld het gebied van marketing en communicatie, maar doordat enkele projecten zoals de ontwikkeling van de nieuwe campagne-aanpak en de website na de zomer zijn gestart, lopen de kosten van deze projecten nog door in 2020. De kosten van enkele tentoonstellingsprojecten vielen lager uit, of lopen door in 2020. Een enkel project is doorgeschoven naar 2020.

In enkele teams was sprake van fluctuerende capaciteit als gevolg van personeelsmutaties, enkele langdurig zieken en medewerkers met zwangerschapsverlof. Tijdelijke inhuur voor vervanging was gezien de aard van de functies en benodigde specialisaties slechts gedeeltelijk mogelijk.

Verder was er sprake van onvoorziene meevallers voor in totaal afgerond € 95.000, onder andere door een correctie op verrekende energielasten en een correctie op teveel betaalde loonheffing. Het museum investeerde ook in de verbetering van het gebouw met akoestische aanpassingen in het auditorium en in het entreegebied en de herinrichting van de winkel-horeca voorziening, voor in totaal afgerond € 70.000. Deze investeringen zijn als last opgenomen in de exploitatie.

Het resultaat bedraagt voor mutaties bestemmingsfondsen en –reserves als gevolg van de eenmalige investeringen € 133.212 negatief. Het tekort wordt gedekt uit de eigen gereserveerde middelen. Het saldo bedraagt na verwerking van de gereserveerde middelen € 0.

Bijlage: Jaarkalender 2019

	Tentoonstellingen	Partners en overige informatie	Locatie	Periode
	2018 - overlopend naar 2019			
1	Van kasteel tot station, semipermanente presentatie over de geschiedenis van de stad	I.s.m. Stadsarchief, afdeling Archeologie en Erfgoed Gemeente Breda, historisch onderzoekers en bruikleengevers.	Museum – 2 zalen	17 juni 2017 – 6 januari 2019
2	CollectieLab: De verdwenen kathedraal van Cuypers	I.s.m. Stadsarchief, verschillende historisch onderzoekers en bruikleengevers.	Museum – 1 zaal	20 oktober 2018 - 21 juli 2019
3	Quarantaine – Robin Uleman		Museum – 1 zaal	1 september 2018 – 3 februari 2019
4	Artificial Impressions	I.s.m. BredaPhoto.	Museum – 2 zalen	5 september 2018 – 3 februari 2019

	Tentoonstellingen	Partners en overige informatie	Locatie	Periode
	2019			
1	De Collectie – 450 jaar kunst en geschiedenis, de vernieuwde semi-permanente presentatie	I.s.m. Stadsarchief, afdeling Archeologie en Erfgoed Gemeente Breda, historisch onderzoekers en bruikleengevers.	Museum – 2 zalen	Vanaf 26 januari 2019
2	De Collectie – 450 jaar kunst en geschiedenis, de vernieuwde semi-permanente presentatie	I.s.m. Stadsarchief, afdeling Archeologie en Erfgoed Gemeente Breda, historisch onderzoekers en bruikleengevers.	Museum – 2 zalen	Vanaf 26 januari 2019
3	Van vroeg tot laat – De voorstellingen van Teun Hocks	Bij de tentoonstelling werd een randprogramma georganiseerd, o.a. voor de Open Dag. Er werd een publicatie uitgebracht i.s.m. galerie Torch.	Museum – 3 zalen	16 februari 2019 – 10 juni 2019.
4	Raketstart – Nieuwe beeldende kunst uit Breda	I.s.m. Witte Rook en met medewerking van kunstenaarsinitiatieven Club Solo, Atlas en Studio Drift. Bij de tentoonstelling werd een randprogramma georganiseerd en verscheen een catalogus.	Museum- 3 zalen	22 juni 2019 – 29 september 2019
5	Luchtdoop - Raketstart Extended	I.s.m. Van GoghGalerie, met werk van pas afgestudeerden van AKV St. Joost.	Stadsgalerij Breda	24 augustus – 29 september 2019
6	Project Binnenruimte # 1 Margot Zweers - Things Seemed to Be Square	Bij de tentoonstelling verscheen een publicatie.	Binnenplaats museum	9 maart 2019 – 8 december 2019

7	De heks van Dongen - Een kunstenaarsdorp in de 19e eeuw	I.s.m. Vincent van GoghHuis, waar een parallelprogramma werd gepresenteerd. Bij de tentoonstelling werd een randprogramma gerealiseerd en werd een publicatie uitgebracht i.s.m. uitgeverij Wbooks.	Museum – 2 zalen Van Gogh Huis Zundert	12 oktober 2019 – 26 januari 2020
8	Dongen Revisited - Een actuele terugblik	I.s.m. Vincent van GoghHuis, waar een parallelprogramma werd gepresenteerd. Bij de tentoonstelling werd een randprogramma gerealiseerd en verscheen een publicatie.	Museum – 1 zaal Van Gogh Huis Zundert	12 oktober 2019 – 26 januari 2020
9	Project Beeldplaats #1, Niels Lous – Denkbeelden	Bij de tentoonstelling verscheen een publicatie.	Binnenplaats museum	7 december 2019 – 31 mei 2020
	Programma NEXT 2018 - overlopend naar 2019	Partners en overige informatie	Locatie	Periode
1	Festival Indische Winter; met de tentoonstelling Indische iconen en diverse events, waaronder een concert met Astrid Serieze en een event gewijd aan de Tielman Brothers.	i.s.m. Klanken van Oorsprong en onderdeel van het festival Indische winter, i.s.m. stichting Tong Tong, Nieuwe Veste, Chassé Theater, Mezz, management Anneke Grönloh e.a..	NEXT/publiekszone museum en andere locaties in de stad waaronder Nieuwe Veste, Mezz, Chassé Theater	1 december 2018 – 13 januari 2019
	2019			
1	Ik &	I.s.m. Nieuwe Veste, voortgezet onderwijs.	NEXT	18 januari – 3 maart 2019
2	Wij de kunstenaars van Breda! - deel III	I.s.m. gastcurator Jordy Koevoets en beeldend kunstenaar Sabine de Graaf.	NEXT	9 maart – 14 april 2019

3	Bevochten Baronie Met de presentatie De Vlucht	I.s.m. Erfgoed Brabant, het netwerk van Baronie-musea; met randprogramma. I.s.m. Generaal Maczek Museum	NEXT; daarna verschillende locaties van de deelnemende musea	18 april – 2 juni 2019
4	Past, Present, Future	I.s.m. Nieuwe Veste en het voortgezet onderwijs.	NEXT	12 juni – 14 juli 2017
5	Summerschool	Workshops voor kinderen onder begeleiding van kunstenaars uit Raketstart.	NEXT	24 juli – 16 augustus
6	Wij, de kunstenaars van Breda! IV - Niets absoluut	I.s.m. gastcurator Jordy Koevoets en beeldend kunstenaar Arjan Janssen.	Princenhaags Museum	24 augustus – 22 september 2019
7	Buitendrift	I.s.m. kunstenaarscollectief Drift.	NEXT	24 augustus – 22 september 2019
8	Zij/Hij?	I.s.m. Stadsarchief en Nieuwe Veste.	NEXT en andere locaties in de stad	28 september - 10 november 2019

9	Kunstkameraden - Een waanzinnige wereld	I.s.m. Stichting Cultuur-kantine en basisschool De Fontein.	NEXT	16 november 2019 – 5 januari 2020
---	---	---	------	-----------------------------------

	Educatie aanbod	Partners en overige informatie	Locatie	Periode
	Onderwijs			
1	Breda, bekijk 't: programma primair onderwijsgroep 7/8 in kader van De Ontdekking, gekoppeld aan Van kasteel tot station; met de digitale scheurkalender (ontwikkeld door Kröller Möller), incl. voorbereidende les en verwerkingsles	I.s.m. Nieuwe Veste/Cultuurwinkel, Kröller Möller.	Museum	Doorlopend
2	Beeldlezen: programma voor de primair onderwijsgroep 7/8 De Ontdekking, deel 2, incl. voorbereidende les en verwerkingsles ontwikkeld	I.s.m. Nieuwe Veste/Cultuurwinkel.	Museum	Doorlopend
3	Nassauwandeling: stadswandeling voor kinderen in schoolverband (groep 7/8) en recreatief voor gezinnen		Bredase binnenstad	Doorlopend
4	Aanbod voortgezet onderwijs, CKV. Zie ook onder NEXT: de twee samenwerkings-projecten met voortgezet onderwijs.	I.s.m. het voortgezet onderwijs in Breda en Nieuwe Veste.		

5	Aanbod voor MBO, HBO en WO: rondleidingen, presentaties en maatwerk.		Museum	Doorlopend
---	--	--	--------	------------

	Recreatieve doelgroep			
1	Kunstkijkpuzzel (4 – 7 jaar); recreatief programma voor gezinnen met kinderen.		Museum	Doorlopend
2	Kunstkijkroute (8 – 14 jaar); idem		Museum	Doorlopend
3	Rondleidingen, inleidingen en presentaties voor recreatieve groepen bij de verschillende wissel-tentoonstellingen		Museum	Doorlopend
4	Stadswandeling Van kasteel tot station; recreatieve groepen		Bredase binnenstad	Doorlopend

	Collectie	Partners en overige informatie	Locatie	Periode
	Collectieprojecten			
1	Oplevering definitief collectieplan	I.s.m. de gemeente Breda en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)	n.v.t.	2019

2	Oplevering plan van aanpak voor het pilotproject Registratie, digitalisering en restauratie van de collectie		n.v.t.	2019
3	Leveren van bijdrage voor de ontwikkeling van een nieuw stadsdepot	Onder leiding van de gemeente Breda	n.v.t.	2018 – 2019
4	Leveren van een bijdrage voor het project Hercontractering	Idem	n.v.t.	2018 – 2019

	Collectieverwerving, bruiklenen	Partners en overige informatie	Locatie	Periode
1	Aankopen en schenkingen	Aantal aankopen: 15		
2	Inkomende bruiklenen	Kortdurende bruiklenen/licenties: 338		
3	Uitgaande bruiklenen	Kortdurende bruiklenen/licenties: 34 Langdurige bruiklenen/licenties: 19		

	Events en overige activiteiten	Partners en overige informatie	Locatie	Periode
1	Jazz in Lanzas - Harry Kanter's quintet		Lanzas	Maandelijks (10x)
2	Cultuurnacht Breda	I.s.m. stichting Breda Cultureel	Museum	26 januari 2019
3	Museumweek	I.s.m. Museumvereniging	Museum	8 – 14 april 2019
4	Deelname Open Monumentenweekend met speciale rondleidingen in het voormalige weeshuis	I.s.m. Afdeling Ergoed	Museum	14 en 15 september 2019
5	Open Dagen	Twee keer op zondag, met speciaal programma voor recreatieve doelgroepen	Museum	19 mei 2019 24 november 2019
6	1m2 Podium	o.l.v. Marijke Hoogwinkel; verschillende kunstenaars, dichters	Lanzas en auditorium	16 juni, 8 september en 8 december
7	Kunsthistorische lezingen door Tom Molenaar		Auditorium	

8	Artists Talks: Sabine de Graaf Onno Poiesz en Wouter van Foose i.s.m. KOP Alex de Vries in gesprek met Margot Zweers en Marius Boender		Auditorium	2 april, 18 augustus en 3 september
9	Randprogramma bij De voorstellingen van Teun Hocks: Museum-avond met Teun Hocks Rondleiding met Teun Hocks			4 juni, 11 juni
10	Randprogramma bij Raketstart: Artist Talks (zie bij 10.) De Aandeelhoudersvergadering Socratisch gesprek met Pieter Vastbinder		Auditorium	28 juli, 22 september
11	Randprogramma bij De Heks van Dongen: Symposium Van Goghs inspiratieWorkshop textiele ambachten Schetsen op zaal Papierlab (workshop) Lezing Maarten Doorman Museumavond voor inwoners Dongen	i.s.m. Vincent van GoghHuis	Zalen en auditorium	27 oktober, 16 november, 14 december, 1 december, 17 november en 5 november

Bijlage: Organigram

Raad van Toezicht de heer W. van der Meeren (<i>voorzitter</i>) mevrouw A. Wijtvliet de heer F. Ellenbroek de heer C. Meeuwis de heer S. Raaijmakers	Collectie en tentoonstellingen Christel Kordes <i>Conservator erfgoed</i> Marjolein van de Ven <i>Conservator hedendaagse kunst</i>	Marketing & Communicatie Cathelijne Huijs <i>Hoofd marketing en communicatie</i> Natali Vermeulen <i>medewerker marketing en communicatie</i>	Publiekszaken Lotte Jansen <i>Hoofd publiekszaken en vrijwilligers</i> Ans Schellinger <i>Medewerker reserveringen en ontvangsten</i>
Directie Dingeman Kuilman <i>Algemeen directeur</i> Marilyn Jongenelen <i>Zakelijk directeur</i>	Monique Rakhorst <i>Conservator oude kunst</i> Amanda Elshout <i>Collectiebeheerder</i> Gina van Beuningen <i>Registrar</i> Ellen van der Corput <i>Medewerker collectiebehoud en techniek</i>	Birgitte Birnie <i>medewerker marketing en communicatie</i> Educatie & participatie Cindy Beck <i>Hoofd educatie en participatie</i> Josje Leen <i>Medewerker educatie en participatie</i>	Medewerker publiekszaken Nora Baremans, Anna Thalia Benus, Connie Buijsen, Marie-Louise Dielissen, Mohammed Koundi, Evelien Seegers, Wiebke Zander
Staf Annemiek van Ginneke <i>Management assistente</i> Carla Konings <i>Medewerker financiële en personeelsadministratie</i>	Cynthia Nooyens <i>Medewerker collectiebehoud en techniek</i> Jeske Jacobs <i>Projectleider tentoonstellingen</i> Lot van de Putte <i>Projectleider ontwerp, productie en presentatie</i>	Ischa Havens <i>Medewerker publieksbemiddeling</i>	Facilitaire zaken Ivo Lommers <i>Hoofd facilitaire zaken</i> Twan Bastiaansen <i>Medewerker facilitair en techniek</i>
			Wij bedanken graag onze vrijwilligers en stagiaires voor hun enthousiasme en inzet.

Colofon

Samenstelling jaarverslag 2019

Dingeman Kuilman
Marilyn Jongenelen
Cathelijne Huijs
Charissa Wirken

Vormgeving

YURR.studio

